

KINNITATUD

31.08.2016.a.

Juhatuse otsusega nr.3

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise kord

I Üldsätted

1.1. Käesolev kord on kehtestatud rahvusvahelise sanktsiooni seaduse § 13 lg 6 alusel ja reguleerib hoolsusmeetmete kohaldamise, andmete kogumise ja säilitamise ning teatamiskohustuse täitmise protseduureegleid.

1.2. Protseduureegleid tutvustatakse kõigile Optimal Kindlustusmaakler OÜ (edaspidi Kindlustusmaakler) töötajatele, kelle tööülesannete hulka kuulub vahendusteenuse osutamine, tööle asumisel allkirja vastu ning edaspidi vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord aastas.

1.3. Töötaja, kes on tutvunud käesolevate protseduureeglitega, peab protseduureeglites ning rahvusvahelise sanktsiooni seaduses toodud nõudeid tundma ja järgima. Töötaja vastutab rahvusvahelise sanktsiooni seaduse nõuete täitmise eest isiklikult seaduses sätestatud korras.

1.4. Protseduureeglite ajakohasust kontrollitakse regulaarselt ja täiendatakse vajadusel, kuid mitte harvem kui üks kord aastas.

1.5. Töötaja kasutab rahvusvahelise sanktsiooni seaduses sätestatud finantssanktsiooni meetmete kohaldamisel riskipõhist lähenemist ja valib meetmete sobiva ning kohase ulatuse, lähtudes tehingute iseloomust, samuti hinnangust, kui suur on risk, et Kindlustusmaakleri klient (edaspidi **Klient**) on rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekt või võib eeldatavasti selleks muutuda. Meetmed on suunatud eelkõige põhimõtte „tunne oma klienti“ rakendamiseks, mille kohaselt tuleb tehingute teostamisel tuvastada Kliendi isikusamasus.

II Mõisted

2.1. Ärisuhe käesoleva korra tähenduses on Kindlustusmaakleri ja Kliendi vaheline suhe, mis tekib Kindlustusmaakleri poolt Kliendile kindlustusvahenduse teenuse osutamise käigus.

2.2. Klient on isik, kes kasutab või on kasutanud Kindlustusmaakler-i poolt pakutavat kindlustusvahenduse teenust.

2.3. Rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekt on:

Tee ise oma valikud

1) riik, teatud territoorium, territoriaalne üksus, režiim, organisatsioon, ühendus või rühmitus, kelle suhtes võetakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud meetmeid;

2) füüsiline või juriidiline isik, asutus, seltsing või mis tahes muu üksus, kes on otseselt nimetatud rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas või rakendavas õigusaktis ja kelle suhtes võetakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud meetmeid.

2.4. Rahapesu andmebüroo (RAB) on Keskkriminaalpolitsei iseseisev struktuuriüksus, mis teostab järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses ettenähtud alusel ja korras.

III Hoosusmeetmete kohaldamise üldised alused

3.1. Töötaja kohaldab hoosusmeetmeid:

- 1) kahtluse korral, et isik võib olla rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekt;
- 2) kindlustusvahenduse teenuse osutamiseks vajaliku ja Kliendi poolt esitatud teabe kontrollimisel, kui tal tekib põhjendatud kahtlus, et isik võib olla finantssanktsiooni subjekt.

3.2. Kohaldatavad hoosusmeetmed on:

- 1) Kliendi isikusamasuse tuvastamine tema esitatud dokumentide ja andmete alusel;
- 2) Kliendi isikusamasuse tuvastamisel kasutatud andmete kontrollimine, asjakohaste dokumentide, andmete ja teabe ajakohastamine.

3.3. Hoosusmeetmete kohaldamisel tehakse tuvastamisele kuuluvad asjaolud kindlaks Kliendi poolt esitatud originaaldokumentide alusel.

3.4. Kui käesoleva korra p 3.2. sätestatud meetmete kohaldamisel tekib töötajal põhjendatud esitatud andmete õiguses, peab ta nõudma Kliendilt esitatud teabe õigsuse kinnitamist allkirjaga.

IV Isikusamasuse tuvastamine

4.1. Töötaja hindab isikusamasuse tuvastamiseks esitatud dokumenti järgmiselt:

- 1) dokumendi kehtivust kehtivustähtaegade järgi;
- 2) isiku välist sarnasust ja ealist sobivust dokumendil kujutatud isiku välimusega;
- 3) isikukoodi vastavust esitaja soole ja vanusele.

4.2. Töötaja sisestab isikusamasuse tuvastamise ja kontrollimise käigus Kindlustusmaakleri infosüsteemi järgmised andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood;
- 3) isikut tõendava dokumendi nimetus, number, kehtivuse aeg;
- 4) elukoha aadress;
- 6) kontakttelefoni number

4.3. Töötaja on kohustatud küsima täiendavaid andmeid, kui isiku kõiki isikuandmeid ei ole esitatud dokumentide alusel võimalik tuvastada ning võimalusel kontrollima andmeid kolmande isikute või nende andmebaaside kaudu (nt riiklikud registrid, järelevalveasutused, krediidasutused jne). Töötaja kontrollib võimaluse korral andmeid ja dokumentide õigsust algallikatest.

Rahvusvahelise finantssanktsiooni subjektiks olemise kahtlusega isikute nimekirju on võimalik kontrollida RAB-i veebilehel

<https://www.politsei.ee/et/organisatsioon/rahapesu/finantssanktsiooni-subjekti-otsing-ja-muudatused-sanktsioonide-nimekirjas/>.

Tee ise oma valikud

4.4. Kui töötajal tekib kahtlus Kliendi isikusamasuses, on ta kohustatud küsima tema kohta täiendavalt fotoga isikut tõendavat dokumenti, mis võimaldab veenduda isikusamasuse õigsuses. Võltsimistunnustega dokumenti kahtluse korral on soovitatav see jätta enda kätte, kutsuda kohale politseitöötaja ja anda see kahtlust tekitav dokument temale üle. Sellest juhtumist tuleb teavitada RAB-i.

V Dokumentidele esitatavad nõuded

5.1. Töötaja võib Kliendi isikusamasuse tuvastamiseks kasutada järgmisi kehtivaid dokumente:

- 1) Eesti riigiasutuste poolt välja antud isikutunnitus (ID-kaart);
- 2) Euroopa Liidu kodaniku ID-kaart;
- 3) Eesti kodaniku pass;
- 4) välisriigi kodaniku pass (Ukraina ja Vene Föderatsiooni sisepassid ei ole aktsepteeritavad).

5.2. Töötaja peab hindama esitatud dokumenti ehtsust isikusamasuse tuvastamisel, lähtudes järgmistest asjaoludest:

- 1) dokumenti kehtivus ja vastavus isikut tõendavate dokumentide seaduse nõuetele;
- 2) isiku väline sarnasus ja ealine sobivus dokumenti fotol kujutatud isiku välimusega ning dokumentis sisalduvate andmetega.

VI Andmete kogumine ja säilitamine

6.1. Töötaja registreerib Kliendi kohta andmed ning isikusamasuse tuvastamisel kasutatud dokumenti numbri ja kehtivuse aja.

6.2. Osutatava kindlustusvahendusteenuse kohta registreerib töötaja järgmised andmed:

- 1) sisu kirjeldus st. millist kliendi käsundit täideti;
- 2) millist kindlustusvahenduse teenust täpselt Kliendile osutati;
- 3) tehingu tegemise kuupäeva või ajavahemiku.

6.3. Koopiaid isikut tõendavatest dokumentidest ja teisi dokumentide originaale või koopiaid ning muid andmeid mistahes andmekandjal, mis võimaldavad ammendavalt ja viivitamata vastata RAB-i või vastavalt õigusaktidele teiste uurimisasutuste või kohtu päringutele säilitatakse Kindlustusmaakler dokumendihalduse korra alusel vähemalt viis aastat pärast ärisuhte lõppemist.

VII Teabe hankimine ärisuhte eesmärgi ning olemuse kohta

7.1. Töötaja peab ärisuhte loomisel veenduma, et Kindlustusmaakleri pakutav teenus vastab Kliendi tegelike tahteavalduste sisule ja eesmärkidele ega kahjustata Kindlustusmaakleri huve.

7.2. Töötaja hindab, kas ärisuhe või Kliendi käsund on vastavuses Kliendi tavapärase osalemisega tsiviilkäibes ja kas ärisuhtel või tehingul on selge majanduslik põhjendus.

VIII Kliendi, rahvusvahelise finantssanktsiooni subjektiks olemise, riski hindamine ja juhtimine

8.1. Töötaja kasutab rahvusvahelise sanktsiooni seaduse kohaldamisel riskipõhist lähenemist ja valib meetmete sobiva ning kohase ulatuse, lähtudes tehingute iseloomust, samuti

Tee ise oma valikud

hinnangust, kui suur on risk, et Klient on rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekt või võib eeldatavasti selleks muutuda.

8.2. Töötaja lähtub eeldusest, et Kindlustusmaakleri poolt pakutav vahendusteenus ning füüsilisest isikust Klient, kelle varasem tegevus ei viita finantssanktsiooni subjekt olemisele või ta omab Eesti Vabariigi isiku või registrikoodi, on madala riskiastmega.

Kui majandus- või kutsetegevuses tehtavas tehingus osalevaks Kliendiks on kolmanda riigi isik, peab töötaja, põhjendatud kahtluse olemasolul, välja selgitama, kas on tegemist võib olla finantssanktsiooni subjektiks oleva isikuga.

8.3. Finantssanktsiooni subjektiks olemise riski käsitletakse kõrgena, kui tekib mistahes põhjusel kahtlus, et Kliendil või Kliendi poolt tehtaval tehingul võib olla seos tegevusega, mis võib olla aluseks tema suhtes rahvusvahelise finantssanktsiooni rakendamiseks.

8.4. Töötajal on keelatud luua ärisuhet või osutada vahendusteenust kui:

1) Klient keeldub esitamast hoolsusmeetmete täitmiseks nõutavaid dokumente ja asjakohast teavet;

2) esitatud dokumentide või muu informatsiooni põhjal tekib töötajal põhjendatud kahtlus, et tegemist võib olla tegemist rahvusvahelise finantssanktsiooni subjektiga.

Töötaja teavitab tekkinud kahtlusest viivitamatult Kontaktisikut.

8.5. Töötajal on õigus keelduda teenuse osutamisest, kui Klient, vaatamata sellekohasele nõudmisele, ei esita Kindlustusmaakleri poolt nõutud dokumente.

8.6. Töötajal on õigus Kliendiga sõlmitud maaklerleping erakorraliselt ette teatamistähtaega järgimata üles öelda, kui Klient ei esita, hoolimata sellekohasest nõudmisest, dokumente ja asjakohast teavet või kui esitatud dokumendid ja andmed ei kõrvalda töötaja kahtlust, et isik võib olla rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekt.

8.7. Töötaja registreerib teabe ärisuhte loomisest või vahendusteenuse osutamisest keeldumise ja ärisuhte lõpetamise asjaolude kohta ja/või rahvusvahelise finantssanktsiooni subjektis olemise kahtluse kohta. Töötaja säilitab nimetatud teavet vähemalt viis aastat.

IX Teatamiskohustus isiku rahvusvahelise finantssanktsiooni subjektiks olemise kahtluse korral

9.1. Kui töötaja tuvastab kindlustusvahenduse teenuse osutamise käigus asjaolud, mille tunnused osutavad isiku rahvusvahelise finantssanktsiooni subjektiks olemisele, või mille puhul tal on kahtlus, et tegemist võib olla rahvusvahelise finantssanktsiooni subjektiga, on soovitatav sellest viivitamata teatada RAB-ile.

9.2. Teade edastatakse veebipõhisel RAB-i koduleheküljel asuval elektroonilisel blanketil (<https://rab.kriipo.ee/rabis/app>). Kui sellist võimalust ei ole, võib teate saata mistahes taasesitamist võimaldavas vormis või kujul (ka suuliselt) aadressil:

Rahapesu andmebüroo, Tööstuse 52, Tallinn, 10416

Üldtelefon: (+372) 612 3840

Faks: (+372) 612 3845

e-post: rahapesu@kkp.pol.ee

9.3. Isikut, kelle kohta on RAB-ile teade saadetud, ei tohi sellest informeerida.

X Kontaktisik

10.1. Juhatus määrab isiku, kes on RAB-i kontaktisikuks. Kui konkreetset

Tee ise oma valikud

kontaktisikut ei ole juhatuse otsusega määratud, täidab kontaktisiku kohustusi juhatus.

10.2. Kontaktisiku ülesandeks on:

- 1) rahvusvahelise sanktsiooni seaduse nõuete täitmise kontrollimine;
- 2) rahvusvahelise finants sanktsiooni subjektiks olemise kahtluse korral informatsiooni edastamine RAB-ile;
- 3) RAB-i poolt esitatud päringutele vastamine ja ettekirjutuste täitmine;
- 4) juhatuse kirjalik informeerimine puudustest protseduuri reeglite jm õigusaktide täitmisel.